

Slujirea lui Dumnezeu.

Predică ținută de P. Sf. Episcop Grigorie în Catedrala din Sibiu în 29 Oct. 1934, cu prilejul Congresului Frăției Ortodoxe Române și al Asociației Clerului „Andrei Șaguna“.

Inalt Pea Sfințite Stăpâne,

Prea Sfinții Părinți,

Prea Cucernici Părinți și Frați.

Urmașii săi apostoli, episcopii și preoții de aproape 2000 de ani cuceresc pentru Hristos miliardele și miliardele de înimi ale oamenilor. În tot timpul acesta nemărginită bunătate a lui Dumnezeu revărsuță s-a ca un fluviu binecuvântat, dând viață și ocrotind viață sufletească și trupească. Prin apostolatul preoților contopită s-a voința multora cu voința lui Dumnezeu, înima și voința lor legată s-a de Cer. Prin zel apostolic multe suflete au fost împodobite cu simbăcămintea lui Hristos, dar și mai multe au fost măntuite din bezna păcatelor.

Dă-ne Doamne, să înțelegem și noi slujitorii Tăi tăria biruinței lor, fă-ne Doamne să pătrundem focul apostoliei lor, ajută-ne să fim și noi ca pescarii din Galileia, ca și după zadarnice și ostenitoare încercări de cuceriri de oameni să continuăm munca noastră.

Noi știm Doamne, că 1500 de ani au trebuit pentru călăuzirea spre cer a poporului evreesc și că robul tău Moise nu a obținut îsbândă deplină, dar a nădăjduit întru veșnicia Ta. Aceia pe cari i-a scos din Egipt sufletește au rămas tot robi și s-au închinat la idoli, dar neamul nostru românesc sub conducearea apostolilor săi aleargă spre Tine Dumnezeule. Si aceasta o dovedim noi fraților prin gândurile, cuvintele și faptele noastre.

Strămoșii noștri Români ne-au lăsat moștenirea civilizației, a societății organizate, a statului juridic și a omului cuceritor. Istoria ne arată că până când a existat un cetățean roman ca soldat brav, cohortele romane se refăceau și chiar după înfrângeri istorice vorbeau de exercitus romanus. Armata punică a lui Anibal a suferit la Zama o singură înfrângere și n'a

mai existat.

Deci strămoșii români au dat naștere miracolului roman. Grecii cel vechi au modelat arta și știința, englezii au devenit cuceritorii mărilor, germanii au devenit meșterii tehnicii, numărând și șisipul mărilor, francezii reprezentanți ai spiritului subtil iar noi români ne-am plăștuit sufletul din dragostea evanghelică și până când în alte țări materialismul căntă cântece macabre, noi ridicăm biserici mai multe decât orice națiune.

Adevărul acesta ne dă sentimentul înîșișitor, că suntem pe urmele voinții divine și că neamul nostru își dă seama de răspunderea ce o are față lui Dumnezeu căci nu zadarnice sunt pildele cu potopul Sodoma și Gomora, nu zadarnice sunt nici groaznicile cataclisme de azi din Japonia și din alte părți ale lumii dispărând orașe și oameni.

Nu zadarnic s'au dat pildele lui Noe, Avram, Isac și Iacob, căci pentru a trezi pe oameni din somnul păcatelor a trimis Dumnezeu pe prooroci, pe Mântuitorul, pe sfinti și pe mucenici.

Ca să vină Hristos și împărăția lui a fost toată truda sfintilor apostoli și a urmașilor lor. De dorul biruinței lui Hristos s'a pocălt și apostolul Petru, de același dor cuprins a stat 2 zile pînă pe cruce și apostol Andrei ca poporul și de acolo să propovăduiască. Acest dor a atașat de pieptul fecioarelnic al Mântuitorului pe sf. Evanghelist Ioan, cu acest dor a stat în genunchi apostolul Iacob, ori de câte ori se ruga și prin aceasta ranele s'au înfrânt cu genunchii lui.

Și ce să zicem de sf. adostol Pavel, care a fost legat în lanțuri pentru Hristos. „Aceasta este o mare cinste, ește mai mult decât a fi rege sau consul, aceasta trece orice demnitate. N-mic nu este mai de clusă decât lanțurile pentru Hristos, decât lanțurile cari

au îngreiat acelea mână. A fi legat, a fi închis pentru Hristos este mai sublim decât a fi apostol, învățător sau evanghist.

.... Pe vremea aceea temnița era mai majestuoasă decât un palat împăratesc, căci un deținut pentru Hristos era locitorul ei. A fi legat pentru Hristos este poate mai mult decât a sta de-a dreapta Domnului și mai bine decât un loc pe cele 12 tronuri.... O, dacă mi-s-ar da să aleg între două lucruri, a ședea între ingeri sau cu sf. apostol Pavel, eu aş alege temnița..... o, fericite lanțuri, o sfinte mâini împodobile cu astfel de lanțuri. Nu erau aşa de vrednice de cinste mâinile lui Pavel, când a ridicat pe ologul din Lystra ca și atunci când erau legate cu lanțuri. Dacă aş fi trăit în timpul acela, l-aș fi îmbrățișat cu căldură și le-aș fi atins de ochii mei și nu aş fi crutat nici o osteneală să sărot mâinile legate în lanțuri pentru Domnul meu."

Și atunci iubișii mei, nu-i mirare că fața sfântului Ștefan radia de strălucire, când era ucis și vedea mărire lui Dumnezeu. Un sfânt ca Atanasie, părintele ortodoxiei spune: chiar dacă lumea întreagă ar fi împotrivă, cu Atanasie, mărturisesc, că Iisus este fiul lui Dumnezeu. Când împăratul Iulian a exilat, ba a amenințat cu moartea pe sf. Atanasie, acesta plin de liniște sofletească a spus în fața împăratului: „Aveți soflet bun fililor, acesta este numai un nouaș care în scurtă vreme dispare”. (Nichifor Calixt: Ist. bis. Cap. 10).

Văzând atâtea mărturii ne dăm și noi cel de azi seama de răspunderea ce avem în fața lui Dumnezeu. Michel Angelo are un minunat tablou despre judecata din urmă. O sguduitoare priveliște se înfățișează privitorilor. Chiar și Maica Domnului pare că stă tremurând în fața Celui Ce iarăși va să vie să judece viii și morții. Și înțelegem scena tabloului, căci Acei Hristos care în drumul spre Golgota se desparte de sfânta sa Mamă, așezând datoria chemării sale deasupra lacrămilor ei, acel Hristos este al dreptății divine și a răbdat moartea pe cruce. Acest Hristos prin moartea și învierea Sa a dat apostoli prooroci, mucenici și sfinti și dacă aceștia au biruit, au biruit încă au avut duhul lui Hristos.

Să-i rugăm pe Dumnezeul Cerului și al pământului să ne numere pe noi între slugile Sale credincioase, căci secerișul este mult iar lucrările puțin, să rugăm pe Dumnezeu a lumina mintea să vedem că în lupta vieții numai cel vrednic de ea biruiește. Să-l rugăm pe Domnul vieții a ne face stâlpi de întărire și statornicire, turnuri de dreptate și adevăr, scutiri de milă și îndurare, faruri luminoase în bezna lumii trecătoare, și apărători ai patriei și națiunii care ne-a născut și ne-a crescut.

Și voi iubiti intelectuali și voi creștini simpli cari vedeți munca noastră, care ne vedeți la altar, — cum zice sf. Grigorie Teologul — alături de ingeri

slujind lui Dumnezeu și preamăriindu-L alături cu arhangheli, cari ne vedeți în slujba unei chemări ce trece granilele timpului și ale spațiului, — dați-ne ajutorul vostru prețios. Căci simțim că multă lume năcăjiltă aleargă după cuvântul măngâieril și vădejdil, simțim că precum oglinda lacul Ghenezaretului măngâia fața lui Iisus, și nol trebule să rămânem măngâiați de ostenile noastre și ne cade bine să știm că în școală, în birou, în atelier ați ridicat și voi mâni spre rugăciune, așa cum pre voi v'a învățat să faceți scumpele voastre mame.

Aduceți-vă aminte, că odinioară soția lui Lațcu Vodă al Moldovei era ortodoxă din Ardeal și s'a împotriva tendințelor catolicizante, lăsând pe fiica sa, domnița ortodoxă Atanasia ca apărătoare a ortodoxiei. Aduceți-vă aminte că Pătrașcu Vodă, tatăl lui Mihai Viteazul tipărea cărți bisericești și luați îndemn dela pilda lobitului nostru Rege Carol al II-lea, care își mărturisește ortodoxia în fața țărilor. Luati aminte că diavolul și sateliști lui, prin scrieri imorale, placate, chipuri obscene și oameni imorali volește să distrugă credința și morală.

Și să știți că precum sutașul din Capernaum cu puterea, bunătatea și dragostea lui stătea neputințios și nu putea ajuta slujil sale, până când a cerut ajutorul lui Dumnezeu, — aşa trebuie cu toții împreună, clerul și poporul să cerem milostivului Dumnezeu ca să ne ajute să lupta pentru validitatea drepturilor lui Dumnezeu în țara noastră. Și împreună să mărturisim: că „nici moartea, nici viața, nici ingerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare nu poate pe noi să ne despărțească de dragostea lui Dumnezeu, care este întru Hristos Iisus, Domnul nostru” (Rom. 8 v. 38—39). Amin.

Marile serbări dela Sibiu

Congresul „Frăției ortodoxe române”

În ziua de Duminecă 28 Octombrie, Sibiu a avut un praznic de mare înșufletire. În prezența a zeci de mil de creștini și intelectuali s'a deschis cel dințai congres al Frăției ortodoxe române. Peste tot domnește o animație de nedescris. Steagurile și ghirlandele de verdeajă se îmbină în mod armonios cu porturile pitorești ale milior de săteni și sătence veniți chiar de departe din Bîrnăt, Crișana, Bihor, oropsitul Maramureș, vechiul regat și Basarabia.

Din Arad, au plecat Sâmbătă dimineața P. P. S. S. Lor Episcopii Dr. Grigorie Comșa și Dr. Vasile Lazarescu însuși de arhimandritul P. Morușca, consilierul M. Păcăianu, domnul Iosif Moldovan, Emili Velici, Vintilă Popescu, Dr. Grozda din Buteni, Dr. Pompiliu Cioban, Dr. Adam Iancu, Ascaniu Crișan D. Popovici etc.

La ora 9 s'a oficiat serviciul divin în catedrală de către I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, asistat de P. P. S. S. Lor Episcopii Grigorie din Arad, Vasile dela Caransebeș, arhierul Magier dela Oradea și Stan din Sibiu Arhimandritul Morușca și o mulțime de protopopi și preoți. Biserica era ticsită de credincioși. Răspunsurile au fost cântate cu perfectă precizie de coral Gh. Dima, sub conducerea profesorului Tîmotei Popovici.

La sfârșitul serviciului religios I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, a rostit următoarea predică impresionantă:

Când cei doi apostoli al Mărturorului, Petru și Ioan au vîndecat un schiop pe care-l cunoștea întregul Ierusalim, fiindcă el cerea la poarta principală a templului, mai marți ludeilor, în loc să îlaude pentru minunea lor, i-ai adus spre judecată iudeanța Sanhedrinului, marele tribunal al fariseilor iudei. Cei doi apostoli nu erau cărturari, ci oameni de rând, prin viață și înțelepciunea lor, de aceea mai marii ludeilor socoteau că au să-și piarză cumpăratul, în fața lor, dar când ei au început să vorbească, cuvântul lor era atât de luminos și de puternic izvorit din adâncul credinței lor, încât fariseii s-au văzut în fața unui neasteptat fenomen spiritual. Petru și Ioan mărturiseau pe Iisus cu o putere nîmitoare. Pentru ei divinul răstignit trăia și trăia în el, se manifesta în mișunile săvârșite de el. Iisus este puterea și tăria noastră, — mărturiseau cel doi apostoli. El este cu noi și cu noi cel ce credem într'insul va fi până la sfârșitul veacurilor. Nu spuse oare Iisus că cel ce crede în el va bîrui? Același fenomen s'a petrecut și cu poporul nostru românesc, în lupta lui de flegare și împotriva tiraniei și a nedreptății poporului nostru n'a avut alt sprijin decât puterea credinței lui ortodoxe.

Prin ea a săvârșit misiunea persistentei lui etnice și naționale, prigonit și lipsit de școli. Scriptura i-a fost singura învățătoare și cuvântul ei dumnezesc, hrana de toate zilele, și atât cât vom crede cu tările, Mărturorul va fi cu noi până la sfârșitul veacurilor. La noi în țară se legiferează și se fac multiple reforme administrative, culturale, tehnice, în domeniul artei și al economiei naționale. Nu s'a produs însă acea reformă spirituală în adâncurile sufletului național, care să însemne adevărata noastră renaștere morală și fără care neamul nostru nu va putea să-și îndeplinească destinele-l mărețe. Socotesc, deci, însuflarea cu care Frăția ortodoxă a căutat să solidarizeze în spiritul credinței noastre ostașești pe inteligențialii și sătenii ardeleni, o adevărată minune a credinței. Cu Iisus trebuie să mergem deci pe drumul luminei și al vieții și acum, în aceste vremuri de criză morală, să-l întâlnim în faptul inserării, așa cum l-au întâlnit apostolii pe drumul la Emaus, unde el i-a însoțit și atunci vom merge spre fericire și spre bîruința neamului nostru.

Dela mitropolie, înalții oaspeți și invitații s-au întrebat spre sala „Thalia”, unde s'a deschis congresul în modul cel mai solemn.

Sala era arhiplină de lumea care ținea cu orice preț să fie prezentă la acest eveniment sărbătoresc al ortodoxiei, la masă; la afară multimea de săteni din județ și imprejurimi asculta discursurile difuzate.

La masa prezidiulă iau loc: I. P. S. mitropolit dr. N. Bălan, al Ardealului; P. P. S. S. episcopii Gr. Comșa al Aradului și V. Lăzărescu al Caransebeșului;

arhierell: V. Stan de Răsinari și A. Magier, din Oradea; d-nil Al. Lepădădu, ministru cultelor; Sexil Pușcaru, președintele forului; d-na Alexandrina Cantacuzino, președinta „Femeilor ortodoxe române”; d-nil Octavian Goga; prof. dr. Ioan Lupaș, fost ministru și Silvia Dragomir; Onisifor Ghilbu, profesor universitar; Popescu-Necșet, fost ministru.

În sală se disting mai multe placarde și numeroși raporti ai societăților „Oastea Domnului” și „Sf. Gheorghe”.

D. prof. SEXIL PUȘCARIU, președintele general al „F. O. R.”, ului, după ce declară congresul deschis rostește următorul discurs:

Prezența d-lui ministru al cultelor și artelor în mijlocul nostru, este pentru noi o dovedă, că guvernul țărilor prețuește după covință aportul mare pe care solidaritatea ortodoxă îl aduce ideii de consolidare națională. Salutându-l în mijlocul nostru, îl asigurăm de recunoștință ce î-o purtăm.

Suntem de asemenea recunoscători d-nei președinte a societății naționale a „Femeilor ortodoxe” pentru cinstea ce ne-o face venind în mijlocul celor ce urmărim ridicarea și afirmarea bisericiei drept-măriloare ca și societatea pe care o conduce cu atât de înțeleaptă râvnă și devotament. Salutăm asemenea pe toti cel ce venind la acest congres în număr atât de mare, măresc prestigiul acestei manifestări ortodoxe.

Frăția ortodoxă română se întârziează azi în întâiul ei congres ordinat. Timpul ce s'a scurs dela grandioasa adunare de constituire din 5 Martie 1933 e prea scurt pentru ca să putem căntări astăzi roadele unei experiențe și să judecăm dacă țelurile pe care ni le-am pus și căle pe care vom să ajungem la ele sunt cele mai bune, totuși ne putem da seama, că existența noastră e perfect justificată.

Privirile noastre trece dincolo de clipele pe care le trăim și intemeliate pe cunoștința trecutului, încearcă să deslușească orientările pentru viitor. De aproape un veac și jumătate ne străduim să introducem în noul civilizația apuseană. În urma unor eforturi mari și stăruitoare, România s'a încadrat între statele civilizate. De sigur că nu noul suntem cel ce am voi să fie stăvilit la noi mersul triumfal al civilizației apusene de caracter romanic. Am dorit dimpotrivă, ca ea să pătrundă adânc în massele populației și să nu rămână o prerogativă a straturilor sociale suprapuse. Ceeace nu ne-a putut da însă și nici nu ne va putea da apusul, este cultura lui. De acest lucru nu țin seama cel ce răspândește amăgiitoarea parolă a legăturilor strânse culturale cu romanitatea apuseană, prin catolicism. Cultura nu e o marfă de import și ea nu poate deveni o forță creatoare decât atunci, când se desvoltă pe solul din care a răsărit. Ceeace ne trebuie acum când întregul popor românesc a ajuns în sfârșit să se desvolte în plină libertate, este mai degrabă o emancipare spirituală de sub tutela străinătății, căreia prea mult timp i-a fost tributară gândirea noastră și al cărei prestigiu exagerat amenință să ne înăbușe originalitatea noastră etnică. De sigur că civilizația și cultura se întregesc una pe alta, în apusul scutit de invaziile boardelor pustietoare, revărsate din stepele Asiei. Civilizația și cultura au ajuns chiar să se confundă una cu alta atât de mult încât sunt limbi, ca cea franceză, care le numesc cu un singur cuvânt. Învățând pe om să-și potolească instituții ancestrale și să se supună legilor sociale,

civilizația a făcut agreabilă viața în societate, punând în aplicare practică cunoștințele agonișite prin cultură deprinzând pe om să iubească munca și să prețuiască avantajile organizației, l-a dus la acele progrese tehnice care-l dau în mâna arme din ce în ce mai perfeclionate, în lupta cu forțele naturii. Dar aceste forțe sunt dirigate de o putere superioară, care nu a dat omului numai rațiunea ca să le apropie și să le servească, ci sufletul capabil să simtă măreția armoriei vecinice, ce stăpânește natura. Pentru ca țările morale să și plece cucernic genunchii în fața lui Dumnezeu, civilizația a produs bună starea și prosperitatea, deprinzând pe om la viață agreabilă și confortabilă, dar agrementul și confortul au produs luxul și desfrâul, cărora se închină toți gangsterii, filii civilizației moderne. Fericirea nu poate da decât cultura noastră milenară, care nu s'a desvoltat înapus, în orașele cu străzi obișnuite, ci în satele cu spor binecuvântat, în copii și în cătunele cu casele risipite, în care simțul de solidaritate rămânea restrâns și porțile individualiste nu erau îngădite de necesități sociale de ordin mai înalt. Belșugul turmelor și bogăția pământului, chiar când roadele lor se strângau pentru alții l-au făcut pe român dănic și lipsit de acel simț de prevedere, care te scutește de surprizele grele ale zilei de mâine, dar care degenerăză la atâtea alte popoare în zgârcenie, meschinărie și neospitalitate.

Numai grefată pe cultura care izvorăște din structura etnică a unui popor, din concepțiile lui filosofice, dictate de mizeria în care se închină de o mie de ani, și căștigate printr-o lungă experiență, cu eouri din cele mai îndepărtate timpuri, civilizația poate fi o binefacere. Altintările ea distrug adesea bunuri culturale de cea mai mare valoare. Aceasta se vede tocmai la noi, unde nepotrivirea între civilizația orașenească a occidentului, neadaptată în mod treptat culturii noastre de esență sătească, a produs acel desechilibru care dă orașenului român o inferioritate în ceeace privește forță și calitățile morale față de țărani. Suntem adânc convinsă, că acest neajuns nu poate fi tămadult decât de biserică strămoșească, care, în toate timpurile să identificat cu structura noastră sufletească și a patronat cele mai multe și mai importante manifestări culturale în trecut. De aceea, Frăția ortodoxă română și-a îndreptat activitatea îndeosebi spre orașele noastre, chemând din nou la altarul strămoșilor pe cei ce s'au îndepărtat de el, atrași prea mult de himerele unei civilizații ce le-a distrus în parte fondul sufletească sănătos. Arțiumea noastră va fi încununată cu atât mai mult succes cu cât porțile bisericilor vor fi mai largi deschise pentru cel ce caută măngăiere și cu cât preoții noștri nu se vor mulțumi ca credincioșii să vină în casa Domnului, ci își vor căuta parohienii acasă la ei, spre a aduce echilibru în suflete turburate, reconfort și măngăiere pentru înimi șovăelnice.

Biserică noastră drept credincioasă nu poate fi o instituție inertă, întemeindu-și dreptul de existență numai pe trecutul ei plin de glorie, ci ea trebuie să devină din ce în ce mai activă, mai militantă. Gândurile imperialiste sunt străine ortodoxiei. Aceasta nu însemnează însă că ea poate rămâne indiferentă față de tendințele tot mai accentuate ale eterodocșilor de a face prozelitism și de a-și intinde puterea pe societatea noastră. Nu numai un drept indisputabil de legitimă apărare ne sălăsește să stăvilem aceste incer-

cări, ci și convingerea noastră nestrămutată că apărând biserică noastră dreptmăritoare, apărăm însuși statul român și slujim Ideea națională ce trebuie să rămână cel mai puternic suport al lui. Națională cu adevărat, nu poate fi decât biserică ce s'a născut deodată cu poporul nostru și s'a identificat totdeauna cu aspirațiile lui care nu așteaptă ca să-i vină cu-vântul de ordine de dincolo de hotarele țării. De aceea, e bine să o știe toți, și mai ales cei ce pe căi insidioase în timpul din urmă și fățu, încearcă să ridice pretenții absurde și contrare intereselor românești, că noi cel dela Frăția ortodoxă română suntem hotărîți să veghem cu toată energia ca nimic să nu fie stîrbit din drepturile noastre de biserică dominantă. Această dominanță a ortodoxiei, înscrișă în acut constituțional de înțelepciunea conducătorilor noștri, e dictată de interese superioare și eterne de ordin național — și în privința ei nu există revizionism și încălcare de hotare — toate celelalte învoeli, acorduri, concordate și pacile încheiate din oportunism momentan, sunt vremelnice și pot fi denunțate și revăzute.

Prin conferință pe care I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae a binevoit să o pregătească, congresul nostru să manifeste în mod hotărît volința de a-și păstra neîstribită autonomia. Suntem încredințați cu toții că numai asigurându-l se dreptul uestenjenit de a-și fixa doctrina și de a se organiza și administra singură, dăm bisericii noastre puterea și prestigiul de care are nevoie și o putem feri de dezastroase îngerințe politice. Autonomia pe care o cerem pentru noi nu vom refuza altor biserică, cu o condiție însă, ca bisericile care se bucură de ea să se încadreze desăvârșit în ideea statului național român, iar acesta să-și exerceze conștiințios dreptul lui de control. Noi care nu avem nimic de tăinuit — și ținem organelor de control ale statului, în orice vreme, cărțile gospodăriei noastre deschise, am vrea, ca statul să știe spiritul ce dominește în toate bisericile dela noi, să cunoască organizațiile lor până în cele mai mici amănunte, să fie exact informat despre felul cum se cheltuiesc banii lor și despre legăturile ce le au în tară și dincolo de hotarele țării.

Convinși că o faptă predește mai mult decât zece discursuri oricără de frumoase, am voit, să ne prezentăm azi înaintea dvs. cu un rezultat palpabil al străduințelor noastre de un an și jumătate. Însem să vă anunțăm că fundaționea Gojdu a fost în sfârșit recuperată dela cei ce o dețin în mod abuziv. Am plăcerea de a vă anunța că guvernul actual, impresionat de sigur de intervențiile repetitive ale chiriarhilor noștri și de moțiunile cu zeci de mii de îscălituri, cu care m'am prezentat d-lui ministrul de externe, este pe cale de a soluționa litigiu existent.

„Tot înainte”, e deviza pe care o urmărim, străduință și neodihna mijloacele prin care vom să decidem la îndeplinire.

Numai angajând la luptă necontentă forțe noi și devotate vom izbuti să realizăm ceva, căci pe fiecare an moartea ne rărește rândurile, lasând goluri adânc simțite pentru biserică noastră dreptmăritoare. La Caransebeș s'a stins înțeleptul, cucernicul și bunul episcop Iosif Bădescu, la Arad, un steag purtat o viață întreagă a căzut din mâna lui Vasile Goldiș, la Cloj s'a prăbușit în tolul unei activități dedicate din ce în ce mai mult bisericii ortodoxe nouă din cel mai învățător sprijinitor al ei, Gheorghe Bogdan Dulcă, de-votatul președinte al secției sibilene a Frăției ortodoxe

române. Păstrând cu sfîntenie în inimile noastre amintirea lor, dorim ca bunul Dumnezeu să îl primească în cer, între aleșii săi, iar pe pământ ideile lor să afle însuflare propagatori și pilda lor vrednică urmași, aşa cum văduvia episcopie a Caransebeșului și-a găsit arhipăstorul luminat, de care cu dreptate ne leagă atât de mari speranțe.

Recunoștința pe care o datorăm celor ce-au închinat cea mai bună parte a muncii lor bisericii ortodoxe din Ardeal, ne îndeamnă să ne amintim că de curând s'au împlinit o sută de ani dela nașterea lui Zaharia Boiu, al cărui teren de rodnică activitate a fost tocmai Sibiu. Aici a studiat teologia, aici a fost profesor de pedagogie și după ce s'a întors dela Liosca marilor teologi, a funcționat ca profesor la seminar, ca redactor al „Telegrafului Român” și al „Transilvaniei”, ca asesor consistorial și ca parohul și protopresbiterul care a întrebuințat amvonul pentru predicile sale pline de înțelepciune. Scrisul său bogat și multilateral e mărturia erudiției și a dorului său nestins de a-și sluji biserică și de a fi un îndrumător vigilent al tineretului. Înghemând acest modest centenar în serbările noastre de azi, am crezut că suntem spiritul ce însuflarește asociația noastră și tot în acest spirit ne găsim dacă înainte de începerea lucrărilor noastre, vom da expresie ca români și ca ortodocși, devotamentului adânc și statornic față de Tron, prin telegrama omagială ce o vom trimite M. S. Regelui.

D. președinte a citit apoi următoarele telegramme:

MAIESTĂȚII SALE REGELUI

București.

Frăția ortodoxă română, adunată în Sibiu în întâiul ei congres anual, îndreaptă cu profund respect și nerămurită iubire întâiul ei gând spre Cel ce veghează cu tările și devotament asupra bisericii ortodoxe, care este cel mai neclintit stâlp al Tronului și rezăm etern al statului național românesc.

Sextil Pușcariu

Președintele Frăției ortodoxe române

PREA SFINTITULUI PATRIARH

București

Frăția Ortodoxă română, adunată la Sibiu în întâiul ei congres anual, regretând că nu poate avea în mijlocul ei pe capul bisericii ortodoxe, îl trimit expresia celui mai sincer devotament și îl cere binecuvântarea pentru lucrările ei prezente și viitoare.

Sextil Pușcariu

Președintele Frăției ortodoxe române

D-LUI G. TĂTĂRESCU

Președintele consiliului de ministri

București

Frăția ortodoxă română adunată la întâiul ei congres anual în Sibiu, vă aduce adânci mulțumiri pentru sprijinul ce l-ați acordat todeauna bisericii drept credincioase și vă roagă să fiți și în viitor paznicul drepturilor ei de biserică dominantă.

Sextil Pușcariu

Președintele Frăției ortodoxe române

D-lui STELIAN POPESCU

Președintele Ligii antirevizioniste, București
Biserica strămoșească e' identificat todeauna

cu idealul național. Frăție ortodoxă română vă trimite dela întâiul congres adeziunea ei în luptă contra revisionismului asigurându-vă de sprijinul ei necondiționat.

Sextil Pușcariu

Președintele Frăției ortodoxe române

Înăud cuvântul I. P. S. S. dr. Nicolae Bălan, mitropolitul Ardealului, spune următoarele: Sunt nespus de fericit că în scurt timp pătura Intelectuală din întreaga noastră mitropolie s'a înrolat în rândurile „Frăției ortodoxe române” și de asemenea sunt fericit că mișcarea poroșă de noi a avut un larg răsunet în opinia publică de diucoace de Carpați. Astăzi, „Frăția ortodoxă” reprezintă o forță de care trebuie să se țină seamă. Cu acestea, dău binecuvântarea mea arhierească primului congres al forului, dorindu-l multă rodnicie în lucrările sale. Domnul Ministrul al cultelor A. Lapedatu rostește următoarea vorbire:

Ca fiu credincios al bisericii mele, ca membru al supremelor ei organe de conducere și ca ministrul cultelor, am ținut de înaltă datorie să răspund în invitațiunii ce mi s'a făcut de a participa la acest întâi congres general al Frăției ortodoxe române, de diucoace de Carpați.

Căci era, evident, pentru mine, o chestiune de înaltă datorie să fiu, ca credincios alătura de toți acei cari, acum doar 2 ani, ne-am constituit la Cluj, în această asociație de susținere și promovare, pe noi căi și prin noi mijloace, a intereselor de tot felul ale bisericii noastre, — să fiu, ca membru în supremele organe de conducere ale acestei biserici, laolaltă cu soții mei, la locul de onoare și răspundere, la care ne-au angajat, în acelaș scop, încrederea colectivă a celor ce ne-au trimis în aceste locuri, — să fiu, în sfârșit ca ministrul cultelor, prezent la un congres în care se vor desbată și decide, de bună seamă, chestiuni deosebit interes pentru viața bisericii noastre în legătură cu acea a Statului.

Acesta este rostul prezenței mele la congresul general al Frăției ortodoxe române, frăție reclamată și de împrejurările grele și nelinișitoare ale vremurilor prin cari trezem. Căci trăim, în adevăr zile turbul și nesigure. Total se clatină și tinde, pare că să se risipească în jurul nostru. Chiar întocmirile și așezările pe cari le-am crezut mai trainice și mai durabile! Singură Instituție divină a Mântuitorului stă neclintită pe piatra ei de temelie, înfrontând, ca și'n alte asemenea epoci, cu vrednicie și demoitate, adversitățile și îndeplinindu-și mal deparate, cu aceiași conștiință și râvnă apostolică, misiunea..

Și, din fericire, alături de această conștiință și râvnă a conducătorilor ei firești, hierarhi și clerici, stă conștiință și râvnă credincioșilor, a mirenilor. Aceasta cu deosebire la noi, celace avem în această privință, a solidarității clerului și poporului, o înțelungată și frumoasă tradiție. Căci, cel puțin de 70 de ani, mirenii noștri stau, în chip organizat și legal, cu interes și devotament, în slujba bisericii lor, flindu-l stâlp și scut, puternic și nebăruit, în vremurile de urgie politică dinainte de Unire. El au ținut atunci piept atacurilor perfide și loviturilor necrujătoare ce s'au dat împotriva bisericii noastre și prin el s'au câștigat succesele și băruințele ce îl-au asigurat respectarea drepturilor și bunurilor.

La fel, azi, în împrejurări, e drept, schimbate în bine, sub anumite raporturi, dar tot așa de grave sub altele, mirenii au simțit datoria să se așeze din

nou, cu și mal multă grije și vigoare, la postul de sprijin și ajutor, de veghe și apărare, pentru ca biserică noastră strămoșească să-și mențină poziția pe care a avut-o totdeauna în trecut și care însă a recunoscut formal în organizația nouului Stat român întreagă, să-și asigure drepturile și viața ei autonomă potrivit tradițiilor sale și dispozițiilor fundamentale ale ordinii noastre constituționale și să-și îndeplinească căt mai bine rolul în viața spirituală, culturală și socială a neamului.

În frunte cu drept credinciosul și înțeleptul lor Suveran, statul și națiunea, de cărui biserică ortodoxă română este indisolubil legată, dela întemeierea și orânduirea sa, își vor face, desigur, datoria. Încât pentru mine, în demultatea în care mă găsesc, ca ministru al cultelor, cunscient de aceste datorii, am început, cu sprijinul larg și înțelegător al guvernului din care fac parte, opera de redresare, atât ce privește poziția ei către stat, cât și ce privește situația ei morală și materială. Să anume — reparând nedreptările și umiliările ce însă au adus și asigurând un regim de dreptate și echitate potrivit legilor sale organice, în raport cu numărul credincioșilor, cu situația materială și cu trebuințele ei reale.

Lucrare, evident, dat fiind dificultățile mari prin care trecem, destul de grea și care nu se va putea realiza complet decât treptat și cu cuvenită răbdare. Dar, cu concursul prețios și nepregetat al înălților noștri ierarhi și cu solidara stăruință a tuturor fililor buni și devotați ai bisericii ortodoxe, vom îmbuti totuși.

Sunt, în această privință, plin de încredere și nădejde. Căci soarta acestelui bisericii, precum în trecut așa și în viitor, este legată de aceea a statului și a neamului, cu cărui s'a confundat în toate vremurile și de cărui îțelege să nu se despărătă niciodată.

Iar soarta statului și neamului se găsește astăzi, în mâinile unui monarh Tânăr și viguros, plin de înțelepciune și patriotism și cu cea mai ferbinte și hotărâtă dorință și voință de a-și sluji și căzuți neamului și biserică pe calea neîncetării consolidării și propășirii, ca urmași al unor mari și glorioși înaintași și ca întâlul Rege ortodox al dinastiei ce stă în fruntea României noastre întregite. Cu credință și devotament neclintit dar față de Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, salut cu toată căldura sufletului meu acest congres și pe iluștrii săi conducători, urându-le cel mai deplin succes în lucrările lor.

A vorbit apoi P. S. Sa Episcopul Grigorie, a cărui vorbire o vom publica în următorul număr.

P. S. Sa Episcopul Vasile dela Caransebeș a vorbit despre lupta pentru drepturile ortodoxiei, care se pot căștiga printr'o muncă de solidaritate.

Preotul dr. Mihail Bulacu din București, aduce salutul și cuvântul de îmbărbătare al I. P. S. Patriarhului dr. Miron Cristea, și își exprimă speranța, ca F. O. R.-ul să se intinde pe întreg cuprinsul țării, precum și dorința de a se unifica învățământul teologic și seminarial.

D-na Alexandrina Cantacuzino arată rolul femeilor ortodoxe române în apărarea bisericii noastre naționale, fiind ucenice ale acelaiaș Ideal de 25 ani, dată care coincide cu înființarea asociației ce o conduce și în numele căreia a luat cuvântul.

Consilierul Dr. Ciuhandu vorbește în numele asociației clerului „Andrei Șaguna”.

Părintele Partenie în numele asociației generale a clerului ortodox din țară,

D. dr. N. Regman, prefectul județului, spune: „Orthodoxismul românesc ne-a însemnat toate drumurile țării, drumuri șerpuitoare prin șesurile râurilor și pe plaiurile munților cu troițe de sfântă închinare. „Orthodoxismul românesc ne-a împodobit așezările noastre de pretutindeni, jos, în adâncuri de văi și sus, pe creștet de munte cu minunate case de reculegere sufletească. În aceste case închinat Domnului, pe pereții lor, au coborât în fresce de neîntrecută artă toate minunile vieții cerești, spre a se înfrăți în fumul de tămâie cu nădejdile neamului românesc. Căci ortodoxismul — ne-a spus-o atât de inspirat marele mitropolit Varlaam, — este identic cu romanismul acestui fecund ortodoxism.”

D. dr. Gh. Preda aduce salutul bătrânei asociații de cultură ardeleană „Astra,” specificând că biserică și școală au fost cel doi stâlpi care au format întreaga baza filiei naționale.

În numele asociației generale a studenților creștini ortodocși români vorbește studentul I. Faur, președintele studenților academiei „Andreiș”-Sibiu.

D. G. Lungulescu, secretarul general al Ligii antirevizioniste române, a rostit o cuvântare, în numele d-lui Stelian Popescu, președintele Ligii și directorul ziarului „Universul”.

Măreția acestei adunări reunind într-o desăvârșită însuflețire cărturari și săteni, în frunte cu prelații Ardealului, amintește adunarea de pe Câmpia Libertății dela 1848, când poporul întreg era o oaste creștină, condusă de preoți ca cracea în mâna. Ostașii Frăției ortodoxe ca și frații din Oastea Domnului sunt de fapt ostașii romanismului, cari s-au născut creștini. Creștinismul a fost pentru neamul nostru suprema lege a vieții lui. Când barbarii l-au distrus conducătorii, poporul nostru a fost condus de Dumnezeu.

Iar pe câmpul de luptă, după cum povestesc cronicașii turci și creștini, ostașii lui Mihail Viteazul acopereau cu cântecul și invocarea lui Iisus strigătele fantastice de Alah ale osmanilor. Credința noastră ne-a fost taina rezistenței și persistenței naționale. Ea trebuie să fie și pe viitor arma nemuritoare și sublimă a sufletului și a neamului nostru.

La sfârșit a luat cuvântul d. prof. univ. dr. Ioan Lupaș, care, după ce face câteva propuneri în legătură cu completarea comitetului F. O. R.-ului cu d-nii Insp. școlar Ș. Teposu; prof. director I. Sandu; I. Colan, rector la Academia Teologică Andreiană din localitate și dr. M. Șerban, se adresează d-nei Alexandrina Cantacuzino, pe care o roagă să dea mâna F. O. R.-ului spre aducerea în țară a osemintelor mamei mitropolitului Șaguna, care în prezent zac într-un cimitir din Budapesta și așezarea lor în cripta dela Rășinari.

La ora 2 a. s'a dat în onoarea oaspeților un banchet la Restaurantul „Boulevard”.

La ora 5 d. a. tot în sala „Thalia” d. Octavian Goga a ținut o conferință.

Sedinta III-a urmează în următorul viitor.

Cetiți și răspândiți:

»Biserica și Școala«

Ridunarea generală a Asociației clerului „Andrei Șaguna”, secția Arad, la Timișoara.

Marți în 23 Oct. a. c. a avut loc în Timișoara, adunarea asociației clerului „Andrei Șaguna” secția Arad. La ora 10 s'a oficiat implorarea sfântului Duh, în biserică ortodoxă din Fabric, de către protopopul Dr. St. Cioroianu asistat de un sobor de preoți. De față erau un număr de vreo 70 preoți apoi un public select venit să se roage lui Dumnezeu, împreună cu preoțimea noastră.

La ora 11 și 30 minute s'a deschis ședința adunării prințro amplă cuvântare de președintele Dr. St. Cioroianu, protopopul din B. Comloș. De față erau P. S. Sa Episcopul Grigorie, dl prefect Nistor colonelul Sâmbăteanu în reprezentanța armatei dl revizor Daniil Iliescu și alți intelectuali.

Președintele aduce omagii de recunoștință activității seconde dezvoltată de P. S. Sa Episcopul nostru, pentru binele Bisericei, preoțimei și neamului românesc, îndemnând preoțimea să urmeze întru toate modul de a munci a neobositului lui nostru Episcop. Aduce recunoștință Bisericei bunului creștin care este dl prefect Nistor, un intelectual cu suflet care ajută cu mâna largă bisericile și preoțimea noastră. Prezidiul salută cu căldură falnică noastră armată, chezașia existenței noastre pe aceste plăuri. Asemenea aduce salutul preoțimei, către învățători, cu cari au muncit în trecut cot la cot și vor munci și pe viitor împreună pentru progresul poporului nostru. Salută apoi pe reprezentanții presei, cari ridicându-se peste patimile omenești șiu să aprecieze rolul preoțimei noastre în viața poporului român.

P. S. Sa Episcopul Grigorie rostește o frumoasă cuvântare, comparând Biserica noastră, cu izvor nesecat din care preoțimea noastră sondează bogății sutletești neprețuite pentru fericierea poporului românesc. La propunerea P. S. Sale se trimit o telegramă de omagii M. Sale Regelui Carol al II-lea

Intrându-se în ordinea de zi, se sudevează mai multe probleme, culturale, de asistență, religioase etc.

Părintele președinte Dr. Cioroianu propune și motivează cu multă competență înființarea unui fond pentru ajutorare preoților bolnavi. Se incinge o discuție animată, în jurul ridicării unui monument marelui Mitropolit A. Șaguna.

Se sudevează ideia întemeierii unei reviste de colaborare între preoți și învățători. Se spune că războiul mondial, desagregarea morală, dar mai cu seamă politica desanțăță ar fi săpat o prăpastie între cei doi factori de cultură ai satelor noastre. Noi credem și știm că și acum grație îndemnelor mai înalte porneite de P. S. Sa Episcopul Grigorie preoții noștri muncesc în comun acord cu învățătorilor pentru progresul satelor noastre. Salutăm cu căldură editarea unei reviste în care să se discute problemele ce privesc biserică, școala și interesele comune ale preoțimei și învățătorimii. Spunem aci numai că aceasta revistă există de peste 50 de ani, „Biserica și Școala” în trecutul ei de muncă, a fost oglinda fidelă a tuturor acțiunilor de înaintare și de existență a Bisericei, Școalei și slujitorilor acestor două instituții. S'a mai sulevat modificarea statutelor Fondului de ajutorare a preoțimei.

Exaurându-se programul zilei, P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, împărăță binecuvântarea lui Dumnezeu, asupra lucrărilor săvârșite în cadrul acestei adunării, îndemnând preoțimea, ca ținând seamă de imprejurările generale prin care trecem, să-și pună în serviciul Bisericei și neamului toate puterile sufletești.

Congresul uniunii orașelor din România în Arad.

Vineri în 28 Oct. primarii orașelor din România s-au întrunit în congres în orașul Arad. La ora 10 P. S. Sa Episcopul Grigorie a oficiat Te Deum în catedrală asistat de mai mulți preoți, fiind de față primarii orașelor din România în frunte cu dl Ministerul de Interne I. Innculeț.

La ora 11 s'a deschis congresul în sala Palatul Cultural, unde s'a rostit mai multe discursuri, în cari s'a accentuat acțiunea de afirmare românească pe toate terenele vieții românești.

P. S. Sa Episcopul nostru a rostit următoarea cuvântare:

Prezența dvs. în mijlocul nostru, îmi prilejește o adevărată bucurie duhovnicească pentru că v-a adus acil dorul de mai bine pentru România, care trebuie să fie pururea mare și să fie întemeiată pe forța cetățenilor ei.

Biserica ortodoxă română sfîrșește bătălia înțimilor dvs. și văzând grija cu care căutați să statorniciți fericierea cetățenilor, vă însoțește în ostenelele dvs. înbărbătându-vă de a nu părăsi drumul început și să mergeți înainte ca luptătorii cari nu pleacă după câmpul de luptă până la biruință.

Cu același interes dorim ca și dvs. și fiecare român să ajute fericirea altuia să nu învățeze pe altul să albă înimă curată, să nu urască pe nimic. Să fie smerit, bland și cu înimă bună, cetățean onest, bun tată de familie, iubit și stimat de toți și cu toții împreună să strige din tot sufletul: Trăiască Regele României Carol II.

Apelez la dvs. să sprijiniți și să ajutați biserica strămoșească împotriva tuturor curentelor, căci apărând biserica noastră ortodoxă, veți apăra și interesul însăși al romanismului.

Apelez la sentimentele dvs. adevărate românești dorind ca toate faptele d-voastră să ducă la binele și interesul poporului românesc — să și găsească cel mai fericit ecou în sufletul tuturor.

In numele bisericei împărtășesc binecuvântările mele arhierești și vă zic „bine atât venit în mijlocul nostru“.

INFORMAȚIUNI.

M. S. Regele, a trimis P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie, următoarea telegramă, ca răspuns la omagiile trimise din adunarea generală a Asociației Clerului „Andrei Șaguna”, finită la 23 Oct. în Timișoara :

CASTELUL PELEȘ

P. S. Sale Episcopului Grigorie

ARAD

Mulțumesc pentru frumoasele cuvinte trimise cu prilejul Congresului preoțimei eparhiale.

CAROL

Al doilea ajutor din „Fondul ajutorului Preoțesc”
La decedarea părintelui Ioan Pinter din Toracul mic, văduva acestuia a ridicat dela caseria Vener. Consiliul eparhial din „Fondul ajutorului Preoțesc” suma statutară de 25000 douăzeci și cinci mil lei, — minus cotizațiile pe 5 ani dela înființarea fondului, conform articolului 6 din statută.

Aniversarea nașterii M. S. Regina Maria. Luni în 29 Oct. poporul românesc a sărbătorit în mod înăltător ziua nașterii M. Sale Regina Maria.

In biserică catedrală din Arad s'a oficiat serviciu divin pentru sănătatea M. Sale de către I. P. C. Sa Arhimandritul Dr. I. Suciu asistat de mulți preoți: Au participat autoritățile civile, militare și reprezentanții tuturor instituțiilor din Arad. In fața catedralei a stat o companie de soldați cu muzica și cu drapelul.

Toată suflarea românească urează M. Sale Regina Maria viață lungă și fericită.

Cununie. Duminică în 28 Oct. a. c. s'a sărbătorit cununia candidatului de preot Gheorghe Negru, ales preot în Giulia, cu Stela Nemet, jica părintelui, Petru Nemet din Șeitin.

Constituirea Ligii naționale contra tuberculozei filiala Arad. Miercuri în 31 Oct. a. c. s'a constituit în orașul Arad, Liga Națională contra tuberculozel, filiala Arad în modul următor: Președinte Dr. C. Radu v. președinte Em. Șapira, secretar Halduc Teodor, casier inger Vl. Ieșanu, membri în comitet: Dr. D. Cosma, Dr. Botei, Dr. P. Siartău, preot Florea Codreanu și sub revizor L. Igrisan.

Președintele Dr. C. Radu, într'o alocuție însuflată a schițat programul vast pe care are să îl realizeze acest comitet.

BIBLIOGRAFIE.

Dr. Nicodim Milaș: CANOANELE Bisericii ortodoxe însoțite de comentarii Vol. II, Partea I Canoanele sinoadelor locale. Traducere făcută de Dr. Nicolae Popovici, profesor la Academia Teologică din Arad și Uroș Kovincici, protoiereul ortodox sărbesc al Aradului Pag VIII + 340. Tiparul Tipografiei Diecezane din Arad Prețul 130 Lei

Traducătorii lucrării prezente după ce în anii trecuți ne-au dat volumul prim în două părți, care cuprinde canoanele apostolice și ale sinoadelor ecumenice, acum ne dău textul și tâlmăcirile canoanelor sinoadelor locale. Traducerea textului canoanelor este făcută de Pătr. Popovici, după originalul grecesc din Sintagma Ateniană, ediția cea mai critică de până astăzi a canoanelor. Limba traducerii este clară, lipsită de obscuritatele din traducerile mai vechi. La fiecare canon se indică și canoanele paralele, care tratează despre aceeași chestiune și apoi urmează tâlmăcirile amănunte ale lui Milaș, care, lămuresc chestiunile din toate punctele de vedere. Găsim însă și multe note ale Părintelui Popovici cu referire la Biserica noastră.

Precum volumul prim, așa și cel prezent este un mijloc auxiliar prețios atât pentru clerul nostru, cât și pentru toți credincioșii Bisericii noastre doritori să cunoască și să aprofundizeze adeverata concepție creștină ortodoxă.

Cartea se poate comanda la Librăria Diecezana din Arad precum și la alte librării din țară trimișându-se pe lângă preț și 10 Lei pentru porto.

— o —

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

PORUNCA IUBIRII de Arhimandritul Policarp Morușca

I. P. C. Sa Arhimandritul P. Morușca, este unul dintre cei mai stâratori misionari ai Bisericii noastre. În broșura aceasta dă sa stăruie asupra necesității misionarismului Bisericii noastre, pentru a trezi sufletele lâncezite ale credincioșilor. Se stăruie cu deosebire asupra faptelor iubirei creștine din care emanează caritatea creștină.

Broșura cuprinde 50 de pagini. Se împarte în următoarele capitoare:

Porunca iubirii. Porunca cea nouă. Cum au înțeles apostolii porunca dragostei Porunca dragostei la cei dintâi creștini. Faptele milie Izvorul faptelor de milostenie Cerințe externe Indemnuri din trecut. Instituții de ocrotire socială Așezăminte de caritate. Sfintele mănăstiri și caritatea. Caritatea la sate.

Nr. 6594 — 1934.

Comunicat

Se aduce la cunoștință celor interesați, că examenul de calificare preoțescă cu absolvirea de teologie din Eparhia Aradului, precum și examenul preoțesc de promoție, se va fiine Luni în 3 Decembrie a. c. și zilele următoare în sala de ședințe a Consiliului eparhial cu începere dela ora 8 dimineața.

La examen sunt admisi numai candidații carl au achitat toate taxele de întreținere în Seminarul teologic.

La cererea pentru admitere la examen sunt a se alătura următoarele acte justificative:

- 1) Actul de botez.
- 2) Diploma sau certificatul despre studiile anterioare teologiei.
- 3) Certificatul de absolvirea teologică.
- 4) Certificatul de moralitate.

Pentru examenul de promoție:

- 1) Certificatul de calificare preoțescă.
- 2) Certificatul de serviciu eliberat de protopopul respectiv,
- 3) Douăzeci de predici, lucrate de petiționar.

Arad, 25 Octombrie 1934.

† Grigorie, Episcop

Parohii vacante.

Comitetul popesc ort. rom din tractul protoprezbiteral Chitighaz (Ungaria) publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție a concursului să organul oficial „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de protopop cu sediul în Chitighaz. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufructul sesiunei parohiale centrale.
2. De fiecare suflet 2 fileri încasăți în proporție numerică a sufletelor dela fiecare parohie prin epitrópila parohială. Acel cari doresc a reflecta la acest post de protopop, să binevolască și înainta cererile înstruite reglementar cu toate actele și documentele prevăzute în st. org. și în concluzele congressuale, cari se recer dela concurențil la postul de protopop, în termenul concursului pătr. Dimitrie Săbău pr. în Giulia încreșteat cu conducerea actului electoral din partea sinodului popesc din 18 August 1934.

3-3 Comitetul protopopesc ort. rom. din tractul Ketegyháza

Red. responsabil: Protopop SIMION STANĂ